

मराठी रूपांतर

[३ तास]

[गुण०८०]

26/11/24

- सुचना:**
1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.
  2. उजवीकडील आकडे प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  3. सर्व प्रश्नांना समानगुण आहेत.

प्र.1. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा.

- अ. भारताच्या आर्थिक विकासात कृषी क्षेत्राची भूमिका स्पष्ट करा.
ब. भारतातील कृषी उत्पादकता अल्प असण्याची कारणे स्पष्ट करा.
क. भारतातील शेतमजुरांच्या समस्या विशद करा.

20

Q.2. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा.

- अ. भारतातील कृषी वित्त पुरवठयाचे संस्थात्मक आणि बिगर संस्थात्मक स्रोत स्पष्ट करा.
ब. भारतातील ग्रामीण कर्ज बाजारीपणाच्या कारणांची चर्चा करा.
क. भारतीय शेती विकासात नाबार्डची भूमिका व कामगिरी स्पष्ट करा.

20

Q.3. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा.

- अ. भारतातील कृषी विपणनाचे विविध प्रकार सांगा.
ब. भारतातील कृषी विपणनाच्या समस्या स्पष्ट करा.
क. भारतीय कृषीवरील जागतिक व्यापार संघटनेच्या कराराचे परिणाम स्पष्ट करा.

20

Q.4. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा.

- अ. “अन्नसुरक्षा” हा भारतातील एक सामाजिक कल्याणकारी उपाय आहे स्पष्ट करा.
ब. भारतीय शेतकऱ्यांच्या आत्महत्येची कारणे स्पष्ट करा.
क. कृषी पर्यटन संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा

20

*****